**Wymagania edukacyjne na poszczególne oceny wynikające z realizacji programu nauczania w oparciu o podręcznik do religii wydawnictwa Święty Wojciech „Bóg wskazuje nam drogę" dla klasy siódmej szkoły podstawowej.**
**Wersja – 30 jednostek lekcyjnych**
Przedmiot: religia
**Program – AZ-2-01/18**
**Numer podręcznika: AZ-23-01/18-PO-2/22, zatwierdzenie z dnia 15 marca 2022 r.**

**Treści nauczania** wynikające z podstawy programowej oraz wymagania dla uczniów dostosowane do każdej jednostki lekcyjnej zawartej w podręczniku podano w **rocznych planach wynikowych** opracowanych dla wszystkich poziomów nauczania.

**Zasady oceniania** (zgodne w wytycznymi Komisji Wychowania Katolickiego Konferencji Episkopatu Polski z 2008 r.):

- Ocenianiu nie podlegają praktyki religijne.
- Oceny z religii są jawne dla ucznia i jego rodziców (prawnych opiekunów).
- Nauczyciele religii są zobowiązani do podania wymagań edukacyjnych niezbędnych do uzyskania poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z religii oraz sposobu sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów.
- Nauczyciele religii informują o warunkach i trybie uzyskania z religii oceny rocznej wyższej niż przewidywana.
- Nauczyciele religii są zobowiązani do dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb i możliwości psychofizycznych oraz edukacyjnych uczniów posiadających opinie wydane przez poradnie psychologiczno-pedagogiczne.
- Oceny z religii ustala się w stopniach w zakresie skali od 1 do 6.
- Uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji w ilości zgodnej z zasadami przyjętymi w szkole (przy dwóch godzinach zajęć w tygodniu, są to najczęściej dwa nieprzygotowania w półroczu).
- Nauczyciel może oceniać pamięciowe opanowanie modlitw, pod warunkiem, że postarał się o wytłumaczenie ich znaczenia w trakcie zajęć.

**Obszary oceniania**:

Ponieważ najważniejszym zadaniem nauczyciela jest spowodowanie samodzielnego uczenia się uczniów, przebieg zajęć powinien aktywizować uczących się do podejmowania działań mających na celu zdobywanie wiedzy oraz samodzielnego i twórczego wykorzystywania tego, co przyswoili. Dlatego też niezwykle ważnym obszarem jest oceniania aktywności uczniów na zajęciach oraz systematyczność w pracy na lekcji, w tym także prowadzenie i uzupełniania ćwiczeń będących integralną częścią podręcznika. Należy zwracać uwagę na wykonanie przez uczniów quizów sprawdzających wiedzę na zakończenie każdego działu. Można przeprowadzać kartkówki, ale należy je zapowiedzieć i wyraźnie określić zakres materiału.

Szczególną uwagę należy zwrócić na prace dodatkowe wykonywane przez uczniów. Może to być przygotowanie do udziału w konkursach, w proponowanych zajęciach dodatkowych, wystąpieniach w szkole lub poza nią (o charakterze religijnym), udziału w działaniach mających na celu niesienie pomocy innym, wynikającym z realizacji przykazania miłości Boga i bliźniego.

**Ogólne kryteria ocen z religii:**
**Celujący**:
Uczeń:

- spełnia wymagania na ocenę bardzo dobrą
- posiada wiedzę wykraczającą poza program oraz potrafi ją twórczo wprowadzać w życie
- aktywnie uczestniczy w zajęciach i systematycznie prowadzi ćwiczenia
- wykonuje dodatkowe zadania dla chętnych
- bierze udział w konkursach przedmiotowych
- uczestniczy w zajęciach dodatkowych o tematyce religijnej w szkole lub parafii

**Bardzo dobry**
Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określane programem nauczania
- ma prawidłowo uzupełnione ćwiczenia w podręczniku
- chętnie i systematycznie uczestniczy w zajęciach
- jest aktywny na zajęciach
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

**Dobry**
Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności określone programem nauczania
- ma dobrą umiejętność zastosowania zdobytej wiedzy
- osiąga postępy podczas zajęć
- jest chętny do pracy
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

**Dostateczny**
Uczeń:

- opanował wiedzę i umiejętności umożliwiające dalsze zdobywanie wiedzy,
- w jego wiadomościach są wyraźne luki
- wykazuje chęć do pracy na zajęciach
- ma braki w wykonywaniu ćwiczeń
- okazuje szacunek podczas modlitwy i słuchania Słowa Bożego

**Dopuszczający:**
Uczeń:
- zdobyte wiadomości nie są wystarczające do uzyskania podstawowej wiedzy religijnej
- niechętnie uczestniczy w zajęciach
- wymaga pomocy przy wykonywaniu prostych zadań

**Niedostateczny:**
Uczeń:
- nie opanował podstawowych widomości i umiejętności określonych programem nauczania
- notorycznie brak mu chęci do pracy i uczestniczenia w zajęciach

Ponieważ religia jest przedmiotem nieobowiązkowym, należy przed ewentualnym wystawieniem oceny niedostatecznej, zbadać sytuację ucznia, podjąć próbę rozmowy z wychowawcą, pedagogiem, rodzicami (opiekunami prawnymi), etc. i spróbować udzielić uczniowi wszelkiej możliwej pomocy, aby podjął on próbę sprostania stawianym przed nim wymaganiom.

**Sposoby informowania uczniów i rodziców o ocenach**:
1. Na pierwszej lekcji przedstawiamy zasady przedmiotowego oceniania i tłumaczymy wszelkie wątpliwości
2. Na pierwszych zebraniach w roku szkolnym informujemy o nim rodziców
3. Przedmiotowy system oceniania przekazujemy do wiadomości wychowawcy, dyrekcji i rodziców (powinien być on dostępny na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej)
4. Uczniowie muszą być poinformowani o możliwości uzupełniania zaległości wynikających z nieobecności w szkole lub brakach pojawiających się na bieżąco
5. Wszystkie wystawione oceny są umieszczane na obowiązującej w szkole platformie cyfrowej możliwie jak najszybciej
6. Jeżeli nauczyciel przeprowadza prace pisemne obowiązujące ucznia, powinien udostępnić je rodzicom do wglądu na zebraniach lub konsultacjach (można też prosić rodziców o podpis pod otrzymaną oceną w ćwiczeniach lub na dodatkowych kartkach)

**Szczegółowe wymagania edukacyjne na poszczególne oceny:**

| I semestr | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **Rozdział** | **celujący** | **bardzo dobry** | **dobry** | **dostateczny** | **dopuszczający** |
| I. Jedyny Bóg – nasz Ojciec | → wymienia źródła autentycznego i trwałego szczęścia człowieka<br>→ szczegółowo wyjaśnia, czego bronią pierwsze trzy Boże przykazania i jaki jest ich sens<br>→ uzasadnia pierwszeństwo Boga w życiu człowieka | → uzasadnia konieczność budowania relacji z Bogiem i ludźmi.<br>→ wymienia sposoby na to, jak radzić sobie z rozproszeniami podczas modlitwy<br>→ uświadomienie uczniom, że Bóg jest Bogiem jedynym.<br>→ wymienia przymioty Boga;<br>→ wyjaśnia pojęcia: ateizm, deizm, niewiara i agnostycyzm<br>→ wyjaśnia, na czym polega szacunek dla imienia Bożego;<br>→ wyjaśnia, na czym polega chrześcijańskie świętowanie niedzieli. | → wyjaśnia, na czym polega relacja z Bogiem;<br>→ argumentuje, dlaczego modlitwa może czasem sprawiać trudności;<br>→ wyjaśnia, przed czym chroni nas pierwsze przykazanie<br>→ opisuje zadania wynikające z drugiego przykazania<br>→ uzasadnia postawy moralne związane z przeżywaniem niedzieli i spędzania wolnego czasu. | → opisuje swoje relacje z drugim człowiekiem;<br>→ podaje różne sposoby na to, jak można się modlić<br>→ opisuje zadania wynikające z pierwszego przykazania Bożego oraz negatywne skutki wykroczenia przeciw niemu<br>→ podaje przykłady wykroczeń przeciwko drugiemu przykazaniu;<br>→ wie, czemu sprzeciwia się trzecie przykazanie. | → wyjaśnia potrzebę troski o relacje z Bogiem i ludźmi<br>→ wyjaśnia dlaczego modlitwa to rozmowa z Bogiem<br>→ wie, że są Trzy Osoby Boskie<br>→ tłumaczy, kiedy ma miejsce nadużywanie imienia Bożego<br>→ podaje sposoby spędzania wolnego czasu. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| II. Jedyny Bóg – Jezus Chrystus | → wyjaśnia zbawczy sens Wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność i nauczanie<br>→ zestawia wydarzenia i teksty biblijne z podstawowymi prawdami wiary Kościoła<br>→ przedstawia biblijne przykłady osób powoływanych przez Boga oraz ich zadania | → charakteryzuje specyfikę i przesłanie czterech ksiąg Ewangelii;<br>→ wyjaśnia znaczenie prawdy, że Jezus stał się człowiekiem dla naszego zbawienia<br>→ tłumaczy, że cuda, które czynił Jezus, były wyrazem Jego miłości do ludzi i miały uwiarygodnić Jego posłannictwo<br>→ wyjaśnia sens odczytywania i przyjmowania wydarzeń życiowych w świetle objawienia Bożego<br>→ tłumaczy, w jaki sposób Jezus, który wstąpił do nieba, opiekuje się każdym człowiekiem<br>→ uświadomienie uczniom, czym są rady ewangeliczne<br>→ opisuje, dlaczego wierzący powinni układać swoje życie według wskazań słowa Bożego.<br>→ wyjaśnia na podstawie wydarzeń biblijnych, jakie było powołanie apostołów<br>→ definiuje, na czym polegała niezwykłość Jezusa | → opisuje pojęcie „Ewangelia” w odniesieniu do czterech ksiąg Nowego Testamentu;<br>→ przedstawia podstawowe fakty z życia, działalności i nauczania Jezusa w porządku chronologicznym;<br>→ opisuje cuda jako zjawiska nadprzyrodzone<br>→ przedstawia przebieg męki Jezusa;<br>→ definiuje pojęcie „rady ewangeliczne”<br>→ opisuje misję Dwunastu | → wymienia korzyści płynące z czytania Ewangelii<br>→ wyjaśnia zbawczy sens wcielenia: od narodzenia Jezusa, poprzez Jego działalność i nauczanie, aż po mękę, śmierć i zmartwychwstanie.<br>→ omawia cud uzdrowienia człowieka sparaliżowanego, trędowatego oraz chodzenia po jeziorze;<br>→ definiuje, co znaczy naśladować Jezusa<br>→ zwraca się w potrzebie do Judy Tadeusza lub innych świętych<br>→ wyjaśnia pojęcie „życie konsekrowane”<br>→ wyjaśnia symbolikę dwunastu apostołów<br>→ tłumaczy konieczność podejmowania osobistego wysiłku odpowiedzialności za wspólnotę Kościoła | → wyjaśnia, że choć Ewangelię spisało czterech różnych ludzi, wszyscy mieli ten sam cel: przekazanie Dobrej Nowiny<br>→ tłumaczy, dlaczego warto praktykować pokorne zachowanie<br>→ wyjaśnia sens czynienia cudów przez Jezusa<br>→ wyjaśnia, w jaki sposób Jezus, który wstąpił do nieba, opiekuje się nami;<br>→ tłumaczy, jak zbliżać się do Boga w codziennym życiu.<br>→ wymienia imiona apostołów; wskazuje, w jaki sposób on również został powołany do głoszenia Ewangelii. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| III. Jedyny Bóg – Duch Święty | → w kontekście prawdy Bożej o Trójcy Świętej opisuje naturę, sposób obecności i działania Ducha Świętego w Kościele w oparciu o teksty biblijne i nauczanie Kościoła<br>→ omawia owoce działania Ducha Świętego w życiu chrześcijanina i podaje przykłady. | → objaśnia istotę dogmatu o Bogu Trójjedynym;<br>→ odkrywa rangę pojęcia „osoba” w stosunku do Boga i człowieka<br>→ ukazanie uczniom obecności i działania Ducha Świętego w Kościele oraz w życiu chrześcijanina.<br>→ opisuje, że może zwrócić się do Ducha Świętego z prośbą o wsparcie i nawiązać z nim relację.<br>→ wyjaśnia proces kuszenia i stopniowego odchodzenia od wiary<br>→ wymienia analogie, poprzez które potrafi opisać znaczenie Ducha Świętego; | → tłumaczy ciągłość przekazu wiary<br>→ rozpoznaje obecność Ducha Świętego na przestrzeni dziejów;<br>→ tłumaczy, jaka jest różnica między „darami” i „owocami” Ducha Świętego;<br>→ opisuje, na czym polega każdy z grzechów przeciwko Duchowi Świętemu<br>→ dostrzega i docenia działanie Trzeciej Osoby Trójcy Świętej. | → wyjaśnia, że osobisty rozwój duchowy jest bardzo ważny i pozwala pogłębić własną wiarę<br>→ tłumaczy, w jaki sposób Duch Święty jest obecny w Kościele<br>→ opisuje, jakie owoce rodzi przyjęcie darów Ducha Świętego;<br>→ wymienia sześć grzechów przeciwko Duchowi Świętemu<br>→ wyjaśnia, kiedy jest posłuszny natchnieniom Ducha Świętego<br>. | → wymienia Trzy Osoby Boskie<br>→ objaśnia, przy pomocy jakich symboli Biblia opisuje Ducha Świętego;<br>→ wymienia siedem darów Ducha Świętego; wskazuje konsekwencje popełnienia grzechów przeciwko Duchowi Świętemu |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| **II semestr** | | | | | |
| 4. Boże Przykazania | → podaje przykłady, jak pracować nad własnym rozwojem emocjonalnym<br>→ uzasadnia motywację przy dokonywaniu wyborów<br>→ uzasadnia, że życie chrześcijanina jest odpowiedzią na wezwanie Boże<br>→ rozpoznaje i wskazuje mechanizmy manipulacji w relacjach osobowych i w mediach. | → tłumaczy, o chodzi w kształtowaniu sumienia;<br>→ omawia, jaka hierarchia wartości wynika z wiary<br>→ wyjaśnia różnice między dobrem a złem w konkretnych sytuacjach moralnych<br>→ wyjaśnia, że błogosławieństwa to droga do prawdziwego szczęścia.<br>→ uzasadnia konieczność okazywania szacunku rodzicom i osobom starszym<br>→ uzasadnia konieczność szacunku dla życia ludzkiego;<br>→ opisuje, na czym polega szacunek wobec piękna ciała – własnego oraz drugiego człowieka;<br>→ podaje argumenty przemawiające za troską o środowisko naturalne.<br>→ dostrzega i opisuje związek między kłamstwem i | → wyjaśnia, czym jest sumienie;<br>→ podaje przykłady współczesnych „bożków”<br>→ opisuje podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, prawo naturalne, czyny ludzkie;<br>→ opisuje, na czym polega „obietnica szczęścia” złożona przez Boga<br>→ rozumie wartość autorytetu rodziców i osób starszych<br>→ wskazuje, że gniew jest przeciwny piątemu przykazaniu<br>→ wyjaśnia na czym polega piękno człowieka, jego ciała i duszy<br>→ definiuje pojęcie dobra wspólnego, sprawiedliwości i odpowiedzialności;<br>→ uzasadnia wartość prawdomówności | → ff podaje zalety formacji sumienia.<br>→ przedstawia Boga jako największą wartość.<br>→ tłumaczy motywację przy dokonywaniu wyborów<br>→ tłumaczy, na czym polega pragnienie szczęścia i jak można je zaspokoić;<br>→ wymienia obowiązki dzieci wobec rodziców<br>→ wymienia działania człowieka niezgodne z piątym przykazaniem<br>→ tłumaczy znaczenie terminu „cudzołożyć”, „cudzołóstwo<br>→ wskazuje na znaczenie dóbr materialnych w życiu chrześcijanina<br>→ wymienia wykroczenia przeciwko ósmemu przykazaniu<br>→ potrafi ocenić rzeczywistą wartość dóbr materialnych<br>→ definiuje, czym są zachowania ryzykowne. | → zna sposoby formacji sumienia<br>→ wymienia reguły budowania hierarchii wartości opartej na wierze<br>→ tłumaczy konieczność kierowania się w życiu kryteriami powinności etycznej i prawa naturalnego<br>→ wymienia wartości, na których warto oprzeć swoje życie<br>→ wskazuje, kogo obowiązuje przykazanie czwarte<br>→ wie, że życie jest najcenniejszym darem od Boga;<br>→ wyjaśnia, kogo w szczególny sposób dotyczy przykazanie szóste<br>→ wymienia grzechy przeciwko siódmemu przykazaniu;<br>→ definiuje pojęcia związane z ósmym przykazaniem;<br>→ tłumaczy znaczenie słowa „pożądanie”; |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| | | oszustwem a poniżaniem człowieka<br>→ analizuje potrzebę umiejętności budowania życia w wolności od rzeczy materialnych i dzięki panowaniu ducha nad popędem oraz pragnieniami.<br>→ rozróżnia pozytywne pragnienia od niepohamowanego pożądania | → uzasadnia znaczenie wierności małżeńskiej i trwałości małżeństwa; | | → wymienia pozytywne aktywności życiowe. |
| 5. Stare i Nowe Przymierze | → przedstawia podstawowe wydarzenia historii zbawienia w Starym Testamencie jako przejawy Bożej wierności obietnicom danym Abrahamowi i wyraz miłości do człowieka<br>→ wyjaśnia znaczenie Paschy Jezusa Chrystusa. | → wyjaśnia szczególną rolę Izraela w historii Zbawienia<br>→ uzasadnia, że Kościół jest ludem Nowego Przymierza<br>→ uzasadnia jedność Starego i Nowego Testamentu<br>→ wyjaśnia, w jakim sensie chrześcijaństwo ma swoje korzenie w judaizmie | → wyjaśnia, co to jest przymierze<br>→ wymienia informacje o państwie Izrael<br>→ wymienia cechy charakterystyczne oraz wspólne dla judaizmu i dla chrześcijaństwa;<br>→ tłumaczy sens Prawa Starego Przymierza; | → opisuje znaczenie przymierza zawartego w Starym Testamencie;<br>→ wyjaśnia, dlaczego Izrael stał się narodem wybranym<br>→ wyjaśnia różnicę między Starym a Nowym Przymierzem<br>→ wyjaśnia, jak działa Prawo Boże; | → tłumaczy znaczenie przymierza zawartego w Nowym Testamencie<br>→ tłumaczy, skąd wzięła się nazwa „Izrael”;<br>→ wyjaśnia konieczność szacunku wobec wyznawców judaizmu<br>→ podaje obowiązki i prawa ucznia Jezusa. |
| 6.Religie świata | → ukazuje specyfikę i wartość chrześcijaństwa wobec innych religii, zwłaszcza: judaizmu, buddyzmu, hinduizmu i islamu | → tłumaczy, na czym polega wyjątkowość chrześcijaństwa.<br>→ omawia, jakie jest stanowisko Kościoła katolickiego wobec innych religii. | → wyjaśnia, co znaczy powszechność zbawienia;<br>→ wskazuje zasadnicze podobieństwa i różnice między chrześcijaństwem a innymi religiami | → wymienia formy przynależności do Kościoła;<br>→ wyjaśnia pojęcie „dialog międzyreligijny” | → tłumaczy, że wyznawcom wszystkich religii należy się szacunek<br>→ uzasadnia powszechność zbawienia. |

| | | | | | |
|---|---|---|---|---|---|
| 7. Duch Święty w dziejach Kościoła | → opisuje, na czym polega udział chrześcijan w kapłańskiej, prorockiej i królewskiej misji Chrystusa | → argumentuje, że w czasie zaborów (i nie tylko) Kościół miał wpływ na wiele dziedzin życia;<br>→ wyjaśnia i podaje sposoby pracy nad sobą, by osiągnąć świętość<br>→ charakteryzuje, na czym polega apostolstwo świeckich. | → tłumaczy, że Kościół jest nierozerwalnie związany z historią Polski;<br>→ omawia obowiązki chrześcijan wynikające z przynależności do Kościoła. | → wyjasnia, że Kościół odpowiada na znaki czasu<br>→ tłumaczy, jakie stany można wyróżnić w Kościele. | → wie, że człowiek, przyczyniając się do rozwoju świata, realizuje Boże wezwanie „czyńcie sobie ziemię poddaną”<br>→ wymienia obszary działalności misyjnej Kościoła<br>→ wyjaśnia pojęcie „apostolstwo.” |